

Codul insolvenței adnotat

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

RIZOIU, RADU

Codul insolvenței adnotat / Radu Rizoiu.... - Ed. a 3-a. - București : Rosetti International, 2025

Index

ISBN 978-606-025-165-1

34

Copyright © 2025 Editura ROSETTI International

CODUL INSOLVENȚEI ADNOTAT

Toate drepturile asupra prezentei ediții sunt rezervate

Editurii ROSETTI International. Drepturile de distribuție aparțin în exclusivitate Editurii ROSETTI International.

Redactor: Marian Florescu

Tehnoredactor: Carmen Dumitrescu

Editura ROSETTI INTERNATIONAL

București, Str. Ion Brezoianu nr. 9, ap.6, sector 5

cod poștal: 050022

tel.: +04 021 314 77 81; 0724 305 413

e-mail: distributie@editurarosetti.ro

www.editurarosetti.ro

Radu Rizoiu
Profesor universitar doctor

Codul insolvenței adnotat

- ◆ jurisprudență relevantă din perioada 2022-2025
- ◆ recursuri în interesul legii ◆ hotărâri prealabile
- ◆ decizii CJUE ◆ legislație conexă

Ediția a 3-a actualizată la 4 iunie 2025

Nota editorului

La elaborarea prezentei lucrări au fost utilizate și următoarele surse online:

A)

- portal.just.ro
- Buletinul jurisprudenței, Curtea de Apel Bacău
- Buletinul jurisprudenței, Curtea de Apel Constanța
- Jurisprudență – Decizii relevante, Curtea de Apel Ploiești
- Jurisprudență – Decizii relevante, Curtea de Apel Cluj
- Jurisprudență – Decizii relevante, Curtea de Apel Galați
- Jurisprudență – Decizii relevante, Curtea de Apel Iași
- Jurisprudență – Decizii relevante, Curtea de Apel Pitești
- Jurisprudență – Decizii relevante, Curtea de Apel Timișoara
- Jurisprudența Curții de Apel Alba Iulia
- Jurisprudența Curții de Apel Brașov
- Jurisprudența Curții de Apel București
- Jurisprudența Curții de Apel Craiova
- Jurisprudența Curții de Apel Oradea
- Jurisprudența Curții de Apel Suceava
- Jurisprudența Curții de Apel Târgu Mureș

B)

- ccr.ro
- eurolex.ro
- lege5.ro
- rolii.ro
- scj.ro
- iccj.ro
- rejust.ro

TABLA DE MATERII

	Art.
Titlul preliminar	1-5⁶
Capitolul I. Domeniul de reglementare.....	1-3
Capitolul II. Principii și definiții.....	4-5
Secțiunea 1. Principii.....	4
Secțiunea a 2-a. Definiții.....	5
Capitolul III. Avertizarea timpurie.....	5¹⁻⁵6
Titlul I. Proceduri de prevenire a insolvenței	6-37¹
Capitolul I. Dispoziții generale.....	6-9⁹
Capitolul II. Procedura acordului de restructurare.....	10-15¹³
Capitolul III. Concordatul preventiv.....	16-37¹
Secțiunea 1. Beneficiarii procedurii. Organele care aplică procedura.....	16-25²
Secțiunea a 2-a. Negocierea, votarea și omologarea planului de restructurare.....	26-33
Secțiunea a 3-a. Închiderea procedurii concordatului preventiv.....	34-37¹
Titlul II. Procedura insolvenței	38-272
Capitolul I. Dispoziții comune.....	38-182
Secțiunea 1. Aspecte generale.....	38-39
Secțiunea a 2-a. Organele care aplică procedura. Participanții la procedură.....	40-64
§ 1. Instanțele judecătorești.....	41-44
§ 2. Judecătorul-sindic.....	45-46
§ 3. Adunarea creditorilor. Comitetul creditorilor.....	47-51
§ 4. Administratorul special.....	52-56
§ 5. Administratorul judiciar.....	57-62
§ 6. Lichidatorul judiciar.....	63-64
Secțiunea a 3-a. Deschiderea procedurii și efectele acesteia.....	65-98
§ 1. Cererile introductive.....	65-70
§ 2. Deschiderea procedurii și efectele deschiderii procedurii.....	71-98
Secțiunea a 4-a. Primele măsuri. Întocmirea tabelului de creanțe. Contestațiile.....	99-114
Secțiunea a 5-a. Situația unor acte juridice ale debitorului.....	115-131
§ 1. Aspecte generale.....	115-116
§ 2. Anularea actelor și operațiunilor frauduloase ale debitorului din perioada suspectă.....	117-122
§ 3. Situația contractelor în derulare.....	123-131
Secțiunea a 6-a. Reorganizarea.....	132-144
§ 1. Planul.....	132-140
§ 2. Perioada de reorganizare.....	141-144
Secțiunea a 7-a. Falimentul și lichidarea activelor.....	145-168
§ 1. Măsuri premergătoare lichidării.....	151-153

§ 2. Efectuarea lichidării.....	154-158
§ 3. Distribuirea sumelor realizate în urma lichidării	159-168
Secțiunea a 8-a. Atragerea răspunderii pentru intrarea în insolvență	169-173
Secțiunea a 9-a. Închiderea procedurii.....	174-182
Capitolul II. Dispoziții speciale privind procedura insolvenței grupului de societăți.....	183-203
Secțiunea 1. Prevederi speciale privind competența și organele care aplică procedura	185-191
Secțiunea a 2-a. Deschiderea procedurilor	192-196 ³
Secțiunea a 3-a. Măsurile procedurale	197-203
Capitolul III. Dispoziții privind falimentul instituțiilor de credit.....	204-241
Secțiunea 1. Dispoziții speciale	204-212
Secțiunea a 2-a. Deschiderea procedurii și efectele acesteia.....	213-225
Secțiunea a 3-a. Tranzacții privind cumpărarea de active și asumarea de pasive.....	226-234
Secțiunea a 4-a. Răspunderea organelor de conducere, a cenzorilor și a personalului de execuție sau cu atribuții de control din instituția de credit ajunsă în faliment	235-236
Secțiunea a 5-a. Închiderea procedurii.....	237
Secțiunea a 6-a. Alte dispoziții	238-241
Capitolul IV. Dispoziții privind falimentul societăților de asigurare/reasigurare	242-272
Secțiunea 1. Dispoziții generale	242-267
§ 1. Falimentul	245-261
§ 2. Deschiderea procedurii falimentului. Efectele deschiderii procedurii.....	262-267
Secțiunea a 2-a. Răspunderea organelor de conducere ale societății de asigurare/reasigurare	268-270
Secțiunea a 3-a. Închiderea procedurii.....	271-272
Titlul III. Insolvența transfrontalieră.....	273-336
Capitolul I. Dispoziții generale.....	273
Capitolul II. Raporturile cu statele terțe.....	274-304
Capitolul III. Dispoziții privind coordonarea procedurii insolvenței grupurilor de societăți.....	305-311
Capitolul IV. Reglementarea raporturilor de drept internațional privat în domeniul falimentului instituțiilor de credit.....	311 ¹ -322
Capitolul V. Reglementarea raporturilor de drept internațional privat în domeniul falimentului societăților de asigurare/reasigurare	323-336
Secțiunea 1. Domeniul de aplicare. Competențe și legea aplicabilă.....	323-328
Secțiunea a 2-a. Informarea și drepturile creditorilor de asigurări.....	329-330
Secțiunea a 3-a. Reguli privind procedura falimentului, aplicabilă sucursalelor societăților de asigurare/reasigurare din alte state membre ale Uniunii Europene, care au sediul în România.....	331-335
Secțiunea a 4-a. Sucursalele societăților de asigurare/reasigurare din statele terțe	336
Titlul IV. Sancțiuni.....	337
Titlul V. Dispoziții tranzitorii și finale	338-344

Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență^[1]

Publicată în M. Of. nr. 466 din 25 iunie 2014

^[1] Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, publicată în M. Of. nr. 466 din 25 iunie 2014, a fost modificată prin:

- **Legea nr. 312/2015** privind redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul financiar (M. Of. nr. 920 din 11 decembrie 2015);
- **Legea nr. 62/2016** pentru completarea art. 75 alin. (2) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență (M. Of. nr. 295 din 19 aprilie 2016);
- **Legea nr. 1/2017** privind eliminarea unor taxe și tarife, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative (M. Of. nr. 15 din 6 ianuarie 2017);
- **O.U.G. nr. 88/2018** pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul insolvenței și a altor acte normative (M. Of. nr. 840 din 2 octombrie 2018), aprobată cu modificări prin Legea nr. 113/2020;
- **O.U.G. nr. 70/2020** privind reglementarea unor măsuri, începând cu data de 15 mai 2020, în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2 [...] (M. Of. nr. 396 din 14 mai 2020), aprobată cu modificări prin Legea nr. 179/2020;
- **Legea nr. 55/2020** privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19 (M. Of. nr. 396 din 15 mai 2020);
- **Legea nr. 113/2020** privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 88/2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul insolvenței și a altor acte normative (M. Of. nr. 600 din 8 iulie 2020);
- **O.U.G. nr. 102/2021** pentru modificarea și completarea Legii nr. 213/2015 privind Fondul de garantare a asiguraților și pentru modificarea altor acte normative (M. Of. nr. 916 din 24 septembrie 2021);
- **Legea nr. 320/2021** pentru modificarea și completarea Legii nr. 312/2015 privind redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul financiar, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul financiar (M. Of. nr. 1.256 din 31 decembrie 2021);
- **O.U.G. nr. 62/2022** pentru modificarea art. 262 alin. (3²) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență [...] (M. Of. nr. 464 din 9 mai 2022);
- **Legea nr. 216/2022** pentru modificarea și completarea Legii nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență și a altor acte normative (M. Of. nr. 709 din 14 iulie 2022). **Notă:** A se vedea art. VII din Legea nr. 216/2022 în sensul că: „*Procesele începute înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi rămân supuse legii aplicabile anterior acestei date.*”;
- **Legea nr. 49/2023** privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2022 pentru modificarea art. 262 alin. (3²) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 19/2022 privind unele măsuri referitoare la garanțiile de bună execuție constituite în cadrul contractelor de achiziție publică și al contractelor sectoriale (M. Of. nr. 183 din 3 martie 2023);
- **O.U.G. nr. 71/2023** pentru instituirea unei prelungiri a termenelor prevăzute la art. 262 alin. (3²) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență (M. Of. nr. 791 din 1 septembrie 2023);
- **Legea nr. 17/2024** pentru modificarea și completarea Legii nr. 237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative (M. Of. nr. 36 din 16 ianuarie 2024);
- **Legea nr. 214/2024** privind utilizarea semnăturii electronice, a mărcii temporale și prestarea serviciilor de încredere bazate pe acestea (M. Of. nr. 647 din 8 iulie 2024).

Titlul preliminar

Capitolul I Domeniul de reglementare

Recurs în interesul legii

Prin decizia nr. 18/2020, M. Of. nr. 390 din 14 aprilie 2021, Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a **admis recursul în interesul legii** formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 493 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală^[1] **stabilește**:

Art. 1. Prezenta lege stabilește regulile în domeniul prevenirii insolvenței și al insolvenței.

Art. 2. Scopul prezentei legi este instituirea unor proceduri de prevenire a insolvenței la care pot recurge debitorii aflați în dificultate și, respectiv, a unor proceduri colective de insolvență pentru acoperirea pasivului debitorului, în cadrul cărora debitorul beneficiază, atunci când este posibil, de șansa de redresare a activității sale.^[2]

Jurisprudență

1. Respectarea principiului legalității.

Acordarea unei șanse debitorilor de redresare eficientă și efectivă a afacerii, maximizarea gradului de valorificare a activelor și de recuperare a creanțelor și recunoașterea drepturilor existente ale creditorilor, precum și respectarea ordinii de prioritate a creanțelor, având la bază un set de reguli clar determinate și uniform aplicabile reprezintă, conform art. 4 din Legea nr. 85/2014, principii pe care se bazează prevederile acestui act normativ. Legalitatea este însă un alt principiu, nu mai puțin important, de care trebuie să se țină cont în procedura de insolvență, astfel că normele legale

Interdicția inițierii ori, după caz, suspendarea procedurii de dizolvare sau lichidare a persoanei juridice nu vizează și dizolvarea, respectiv lichidarea în procedura falimentului prevăzută de Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență.

reglementând o anumită situație nu pot fi înlăturate de la aplicare pentru motivul că nu este oportună respectarea acestora, societatea fiind solvabilă iar reorganizarea judiciară, mai avantajoasă pentru creditorii și debitorii decât falimentul. De altfel, chiar art. 2 din lege prevede că șansa de redresare a activității debitorului trebuie acordată „atunci când este posibil”. (C. Ap. București, s. a VI-a civ., dec. nr. 873 din 28 mai 2024, sursa: rejust.ro)

2. Scopul procedurii insolvenței. Astfel cum reiese din cuprinsul art. 2 din Legea nr. 85/2014, scopul legii insolvenței, la care face referire apelanta-creditoare este acela de a se institui o

^[1] Art. 493 din Codul de procedură penală - Măsurile preventive

(1) Judecătorul de drepturi și libertăți, în cursul urmăririi penale, la propunerea procurorului, sau, după caz, judecătorul de cameră preliminară ori instanța poate dispune, dacă există motive temeinice care justifică suspiciunea rezonabilă că persoana juridică a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală și numai pentru a se asigura buna desfășurare a procesului penal, una sau mai multe dintre următoarele măsuri:

a) interdicția inițierii ori, după caz, suspendarea procedurii de dizolvare sau lichidare a persoanei juridice; (...)

^[2] Art. 2 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 1 pct. 1 din Legea nr. 216/2022 de la data de 17 iulie 2022. În **reglementarea anterioară** art. 2 avea următorul cuprins: „Art. 1. Scopul prezentei legi este instituirea unei proceduri colective pentru acoperirea pasivului debitorului, cu acordarea, atunci când este posibil, a șansei de redresare a activității acestuia.”.

procedură colectivă pentru acoperirea pasivului debitorului aflat în insolvență, și nicidecum acela de a se închide procedura doar atunci când s-ar recupera în integralitate sumele înscrise la masa credală, indiferent de existența sau nu a unor bunuri în patrimoniul debitoarei, cum eronat lasă să se înțeleagă apelanta. Dacă s-ar reține interpretarea susținută de apelantă, s-ar ajunge la situația în care, atunci când ar exista creanțe înscrise la masa credală, dar nu ar exista bunuri în patrimoniul debitoarei sau alte active prin care să se poată acoperi pasivul, procedura insolvenței nu s-ar mai putea închide niciodată, astfel că dispozițiile art. 174 alin. (1) din Legea nr. 85/2014 nu și-ar mai găsi rațiunea, ceea ce însă nu poate fi admis, întrucât legea trebuie interpretată în sensul aplicării ei. (*C. Ap. Pitești, s. a II-a civ., de cont. adm. și fiscal, dec. nr. 161 din 12 aprilie 2024, sursa: rejust.ro*)

3. Prolungirea datei de depunere a planului de reorganizare. Sintagma „motive temeinice”. Scopul legii. În art. 132 alin. (2) din Legea nr. 85/2014 se prevede că: „La cererea oricărei părți interesate sau a administratorului judiciar, judecătorul-sindic poate prelungi cu maximum 30 de zile, pentru motive temeinice, termenele de depunere a planului prevăzute la alin. (1).” Din cuprinsul acestei norme pe care debitoarea își întemeiază cererea, rezultă că termenul de depunere a planului de reorganizare poate fi prelungit de către judecătorul sindic, pentru motive temeinice. Deși legiuitorul nu face trimitere la împrejurări care să permită instanței să identifice în ce pot constau „motivele temeinice”, acestea pot fi identificate prin raportare la scopul legii, astfel cum este reglementat de disp. art. 2 din Legea nr. 85/2014 în care se arată că „Scopul prezentei legi este instituirea unor proceduri de prevenire a insolvenței la care pot recurge debitorii aflați în dificultate și, respectiv, a unor proceduri colective de insolvență pentru acoperirea pasivului debitorului, în cadrul cărora debitorul beneficiază, atunci când este posibil, de șansa de redresare a activității sale.”

Așadar, motivele temeinice trebuie să fie analizate prin asigurarea unui echilibru între dreptul creditorilor de a-și satisface creanțele și asigurarea, atunci când este posibil, a șansei de redresare a activității debitorului.

Din analiza motivelor invocate de către debitoare în cererea introductivă reiese că aceasta invocă discuții în vederea încheierii unor contracte de aprovizionare cu materie primă, indispensabilă pentru creșterea capacității de producție. Curtea constată că această mențiune nu poate constitui un „motiv temeinic” în accepțiunea legii insolvenței în condițiile în care nu sunt prezentate circumstanțele viziunii managementului procedurii de reorganizare, care să permită instanței să verifice temeinicia motivelor care să justifice prelungirea termenelor de depunere al planului de reorganizare. În acest sens, termenul de depunere a planului de reorganizare reglementate de disp. art. 132 alin. (1) din Legea nr. 85/2014 sunt prevăzute pentru asigurarea celerității procedurii insolvenței care rezidă din interesul general al circuitului civil la care participă profesioniștii în vederea asigurării creditului. (*C. Ap. Suceava, s. a II-a civ., dec. nr. 198 din 28 septembrie 2023*)

4. Scopul procedurii. Obligație imperativă stabilită de legiuitor în sarcina judecătorului sindic de a închide procedura în situația prevăzută de art. 175 alin. (2) din Legea nr. 85/2014. Judecătorul sindic a dispus închiderea procedurii falimentului în temeiul art. 175 alin. 2 din Lege nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, text care statuează că „o procedură de faliment va fi închisă atunci când judecătorul-sindic a aprobat raportul final, când toate fondurile sau bunurile din averea debitorului au fost distribuite și când fondurile nereclamate au fost depuse la bancă”.

Curtea reține că scopul procedurii, enunțat de dispozițiile art. 2 din Legea nr. 85/2014, este instituirea unei proceduri colective pentru acoperirea pasivului debitorului. Însă, în măsura în care sumele obținute au fost integral distribuite, fără a fi acoperite toate creanțele, acest scop nu mai poate fi atins, fiind așadar contrar interesului economic general să se dispună continuarea procedurii, aceasta deoarece continuarea unei atare proceduri nu ar face altceva decât să genereze noi cheltuieli administrative care nu ar putea fi acoperite. (*C. Ap. Târgu Mureș, s. a II-a civ., de cont. adm. și fiscal, dec. nr. 5 din 10 ianuarie 2023*)

^[1]**Art. 3.** (1) Procedurile prevăzute de prezenta lege se aplică profesioniștilor, astfel cum sunt definiți la art. 3 alin. (2) din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, cu excepția celor cu privire la care se prevăd dispoziții speciale în ceea ce privește regimul prevenirii insolvenței și al insolvenței lor. În cazul profesiilor liberale, procedurile prevăzute de prezenta lege vizează întreprinderea acestora, iar nu statutul profesional.

(2) În cazul în care un profesionist persoană fizică aflat în insolvență are atât datorii personale, cât și datorii profesionale, care fie nu pot fi separate într-un mod rezonabil, fie se află în diviziuni ale patrimoniului constituite potrivit art. 2.324 alin. (3) din Legea nr. 287/2009, republicată, cu modificările ulterioare, acestea sunt tratate în cadrul procedurii de insolvență prevăzute de prezenta lege, pentru a obține descărcarea definitivă de obligații.

(3) În cazul în care un profesionist persoană fizică aflat în insolvență are atât datorii personale, cât și datorii profesionale care fac parte din diviziuni ale patrimoniului constituite potrivit art. 2.324 alin. (4) din Legea nr. 287/2009, republicată, cu modificările ulterioare, acestea din urmă sunt tratate în cadrul procedurii de insolvență prevăzute de prezenta lege, pentru a obține descărcarea de obligații.

(4) Procedurile prevăzute de prezenta lege nu sunt aplicabile unităților și instituțiilor de învățământ preuniversitar, universitar și entităților prevăzute la art. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 324/2003, cu modificările și completările ulterioare.

(5) Prevederile titlului I nu sunt aplicabile:

a) instituțiilor de credit, firmelor de investiții, precum și altor instituții financiare și entități supuse prevederilor Legii nr. 312/2015 privind redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul financiar, cu modificările și completările ulterioare, organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare, astfel cum sunt definite la art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 32/2012 privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare și societățile de administrare a investițiilor, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 297/2004 privind piața de capital, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 10/2015, cu modificările și completările ulterioare, și fondurilor de investiții alternative, definite la art. 3 pct. 20 din Legea nr. 74/2015 privind administratorii de fonduri de investiții alternative, cu modificările și completările ulterioare;

b) asigurătorilor și reasigurătorilor, astfel cum sunt definiți de art. 1 alin. (2) pct. 3 și 45 din Legea nr. 237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare, cu modificările și completările ulterioare, supuși

^[1] Art. 3 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 1 pct. 2 din Legea nr. 216/2022 de la data de 17 iulie 2022. În **reglementarea anterioară** art. 3 avea următorul cuprins: „Art. 3. (1) Procedurile prevăzute de prezenta lege se aplică profesioniștilor, astfel cum sunt definiți la art. 3 alin. (2) din Codul civil, cu excepția celor care exercită profesii liberale, precum și a celor cu privire la care se prevăd dispoziții speciale în ceea ce privește regimul insolvenței lor.

(2) Procedura prevăzută de prezenta lege se aplică și regiilor autonome.

(3) Procedura prevăzută de prezenta lege nu este aplicabilă unităților și instituțiilor de învățământ preuniversitar, universitar și entităților prevăzute la art. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 324/2003, cu modificările și completările ulterioare.”.